

Inserati se sprejemajo in velja
tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,

12 " " " " 2 " "

15 " " " " 3 " "

Pri večkratnem tiskanju se
tiska primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravištvu
(administracija) in ekspedicija na
Dunajski cesti št. 15 v Medija-
tovi hiši, II. nadstropji.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:
Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrť leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:
Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrť leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je v Rožnih ulicah
št. 25.

Izhaja po trikrat na teden in
sicer v torek, četrtek in soboto.

Zarad praznikov izide prihodnja šte-
vilka „Slovenca“ v torek 4. novembra.

Adresna obravnava gosposke zbornice.

Z Dunaja, 27. oktobra.

Gosposka zbornica je danes prčela in ob-
nem tudi končala adresno obravnavo. Še vče-
rajšnji vladni listi so poročali, da si minister-
stvo prizadeva obe stranki spraviti, v „Poli-
tiko“ je nekdo celó telegrafiral, da je Schmer-
ling zbolel in da se ne bo vdeležil ne včera-
šnjega razgovora stranke vstavoverne, ne adresne
obravnavave v zbornici, a pokazalo se je, da je
ta vitez trji od kamna in jekla in da ga od
njegovih starih predsodkov živa duša ne more
spreobrniti. Vdeležil se je včerašnjega shoda,
in vdeležil se je tudi današnje razprave v
zbornici.

Odkar so se obravnavale verske postave,
od katerih je liberalna stranka pričakovala srečo
in rešitev Avstrije, se ni bilo zbralo toliko
udov gosposke zbornice kakor danes. Še trije
nadvojvode, namreč Albrecht, pa cesarjeva brata
Karl Ludvik in Ludvik Viktor so bili prišli,
kar je tem pomenljivi, ker se od Hohenwarta
nem še noben nadvojvoda ni vdeležil obravnav
državnega zbora. Če bi bil toraj kdo še dvo-
mil, kako o sedanjem položaju sodi cesarska
rodbina, kaj želijo cesar, se je iz tega, da so
v zbornico prišli trije nadvojvode in sicer nad-
vojvode, ki so s cesarjem v najtesnejši zvezi,
lahko prepričal, da se po glasovanju nadvoj-

vod najlaglje razsodijo želje in nazori cesarja
in merodajnih dvorskih krogov. Izmed višjega
duhovenstva so bili navzoči kardinali Schwar-
zenberg, Fürstenberg in Kučer, solnograški
nadškof Eder, levovski nadškof Wierzschleyski
pa knezoškofa Pogačar iz Ljubljane in Zwer-
ger iz Gradca. Tudi visokega plemstva in dru-
gih udov se je bilo zbralo toliko, da je število
navzočih znašalo 137.

Glavna točka dnevnega reda je bila adresa
do presvitlega cesarja. Pri splešni obravnavi
se ni nihče oglasil, pričela se je toraj precej
posebna obravnava, pri kateri sta bila prva dva
odstavka adrese sprejeta brez ugovora. Pri
tretjem odstavku, ki izrazuje veselje nad vstopom
Čehov in izreka nado, da bodo skupno
delali na podlagi načel, ktera je
zbornica dozday zagovarjala, se pa oglasil mi-
nister Taaffe in prav toplo priporoča, da
naj se vse opusti, kar bi utegnulo žaliti, in
omenja samo tisto, kar zamore razdvojene misli
zedinjevati, in knez Khevenhüller priporoča,
da naj se obe adresi vrnete odseku, ki naj ta
odstavek vnovič zapiše. Pa Schmerling je temu
nasvetu nasprotoval, češ, da se ne strinja z
opravilnim redom, da pa nima nič zoper to,
če se takoj nov načrt tega odstavka nasvetuje
in izroči adresnemu odseku, ki naj ga nemu-
doma pretresa. Poročevalec konservativne manj-
šine, baron Hübner, res na novo sestavi ta
odstavek in v njem izpusti besede, da naj
zbornica deluje po načelih, ktera je dozday
zagovarjala. Zborovanje se pretrga in odsek

se umakne v drugo dvorano k posvetovanju
o tej premembi, pa pride ne dolgo potem zo-
pet v zbornico ter jej naznani, da se odsek o
nasvetovani premembi ni mogel porazumeti in
da večina ostane pri prvem načrtu. Ker je
Khevenhüller svoj predlog umaknil, pride na
glasovanje samo predlog barona Hübnerja.
Glasovanje se je po nasvetu grofa Falkenhayna
vršilo ustmeno. Prvi so glasovali za Hüb-
nerjevo premembo navzoči nadvojvode,
za njimi so se klicala imena po abecednem
redu, toda samo 56 udov je potegnilo za njimi,
tako da je dobil Hübnerjev predlog 59 glasov,
drugih 78 pa je glasovalo za načrt liberalne
večine. Da bodo Schmerling, Auerspergi Karlos,
Adolf in Iški Jožef, itd. glasovali za načrt ve-
čine, se je naprej vedelo, ali da so generali
Koller, Neipperg in celo kardinal Kučer
pa opata Karl in Helfferstorfer glasovali zoper
nadvojvode, to je tem bolj osupnilo, ker
se je mislilo, da je tem gospodom želja in
volja cesarjeva znana in sprava med različ-
nimi norodi resnično pri srcu in ljubši, kakor
strankarski nameni ustavovercev. O Kučerju
se je tem trdnejše pričakovalo, da bode glasov-
al s konservativno manjšino, ker je bil od
neke strani opomnjen, da je pristopivši h klubu
Schmerlingovemu jako napačno ravnal in da
je dolžan popraviti to napako, ki bi sicer uteg-
nila imeti hude in žalostne posledke za kato-
liško cerkev na Avstrijskem.

Ko je bil predlog Hübnerjev zavržen, je
on v imenu svojih tovarišev naznanil, da se

Kako sem se jaz likal.

Črtice za poduk in kratek čas.

XXV.

Nabiranje gob ni kar tako prozajično delo,
kakor si morda kdo misli, — ne, utegne biti
celó mikavnejše kakor lov divjih živali. Le
misli se, prijatelj, v košatem gozdu, pod smre-
čjem, hrastovjem in bukovjem, tam korakaš
počasno na vse kraje ozirajoč se in zagledaš
čvrstega samca z lepim črnim klobukom, da se
ti srce smeje in si skoro ne upaš vtргati ga.
Lep je tam, pustiš mu še nekoliko trenutkov
ponosnega življenja, ker veš, da ni sam, mora
imeti še družico, celó njih več in ne samo to,
imeti mora še veliko rodovino. Toraj postojš
pri njem, ogledaš si okolico in res! našel boš
vse to, če ni pred tabo bil tu že kdo, ki je
to ali ono pobral z neusmiljeno, samogoltno
roko. Po tem ti sežeš in pobereš vse skup v
cajno, morda le kak krasni mladič odide še
tvojemu očesu. Tu pa tam najdeš tudi kakega
starca, enega ali dva, morda njo in njega, kte-
rima so mladiče že drugi pobrali, nju pa ne
zapazili; oba sta vela, brčneš ju in pokažeta
se ti polna črvov — znamenje razpadanja. Na
drugem kraju najdeš zopet mlado kri brez vi-
šega varstva; to ti sili z zemlje v kupih, da

mladi rod komaj prešteješ. Ozreš se in vidiš
že rujave obrezke ali pa celó gnjile mrličje;
to ti je dokaz, da je tu že bil gobar, in ti,
ki hočeš tu še kdaj kaj dobiti, boš pobral vse
prejšnje obrezke in z obrezki svojimi vrgel jih
kam v grmovje, da ne bodo tvojim nasledni-
kom izdajali kraja. Tudi „mušnice“ boš vse
pobral in zmetal jih kam drugam, ker blizo
njih rastejo prave gobe. Le „kravjeke“ boš
pustil pri miru, ker blizo njih ne išče pravi
gobar dobrih gob. Najlepši „gobniki“ (nekteri
jim tudi pravijo „jurčki“) rastejo pod borovjem
in smerečjem; ti so lepo črni, kakor žamet,
pod listovim drevjem boš dobil le bolj blede,
kterih gospoda ne obraja tako, kakor prve.

Če je bil dober dan in ne preveč dežja,
sva prihajala z očetom domú s polnima ko-
šema; potem so se gobe vse pregledale, grše
odbrale, druge pa še enkrat skrbno otrebile,
potem razložile po deskah — in zjutraj so jih
oče rahlo razložili v koš in jih nesli zgodaj
v Ljubljano, če jih je bilo veliko, sta jih nesla
oba, jaz in brat pa sva šla po druge v bližnje
gozde.

Ta „gobnata obrtnija“ pa ne trpi dolgo,
k večemu kake tri tedne; najboljša je je-
seni proti koncu septembra in prvo polovico
oktobra, če vreme ni presuho. Tisto leto je

bilo ravno ugodno in do sv. Mihela, ko je bilo
meni treba v šolo iti, smo bili vsi zaslužili
kakih 15 gl. V tem je bil vaški krojač nare-
dil mi obleko iz nekoliko trdnejega blaga, suk-
njo celó iz starega zelenega fraka smleškega
barona, ki mi ga je bil podaril. Ta suknja je
bila imenitna zato, ker je bila o frskovih škri-
cich izpolnjena pač z zelenim, a od družega
zeló različnim suknom in se je toraj že od
daleč poznalo, da je s fraka narejena. Ko sem
jo nekoliko časa nosil, je bil razloček med
starim in suknom, ktereга so bili oče priku-
pili, še večji; staro blago je bilo dobro in sta-
novitno, novo za nič. Vendar sem bil ponosen
na to, da sem nosil suknjo, v kateri je prej ti-
čalo telo barona; da sem mu bil hvaležen za-
njo, se že samo ob sebi razumi.

Pred odhodom v Ljubljavo je bilo šeslovo
pri fari od obeh gospodov; učitelj pa je bil
že med tem prišel v Loke, ker se ni mogel ne
on ljudi, ljudje pa ne njega navaditi, toraj mi
pri njem ni bilo mogoče posloviti se. Oba sta
zopet obljubila podpore, ako bom tako pridno
učil se, kakor v Kamniku, potem pa sva jo z
očetom mahnila proti Ljubljani, vsak nekaj
mojih reči na hrbtu. Stanovanje sva naglo do-
bila, ker so „študentovske matere“ ob vseh
šrangah prežale na starše z dijaki; tudi mi-

glasovanja o drugih odstavkih ne bodo več vdeleževali, nadvojvode so se iz zbornice odpeljali domu, in liberalci so brez ugovorov sprejeli adresu večine.

Ta izid adresne obravnave je naredil na Dunaju sploh vesel vtis; veselje se nad njim liberalci, in veselje se konservativci. Vi se boste temu čudili, vendar je to istina. Liberalci so veseli, ker jim je vzšlo upanje, da bodo morda vendar-le zopet prišli na krmilo, ki so jim ga avtonomisti izvili iz rok, konservativni krogi pa so veseli, ker se je vsem, ki nečejo nalašč slepi biti, tako očitno pokazalo, da liberalcem ni nič mar ne za prisrčne želje cesarjeve, ne za spravo in porazumljenje med narodi, ampak edino le za gospodstvo. Taaffe bode vsled tega primoran se prav tesno okleniti avtonomistične ali konservativne stranke. Ni še dolgo tega, ko je mislil, da bode z lepim in prijaznim ravnanjem pridobil vstavoverce za svojo politiko, in je med novimi udi gosposke zbornice priporočil tudi več liberalcev. A ti mu za to čast niso hvaležni, oni so danes glasovali zoper njega ter mu dovolj jasno pokazali, da se z njegovo politiko ne strinjajo. Taaffe bi moral vsled tega odstopiti, pa sreča zanj, da ima v zbornici poslancev večino, ki spravo in porazumljenje podpira, ki pa vsled tega sme pričakovati, da tudi Taaffe svoje omahovanje na obe strani popusti ter se odločno vstopi na njeno stran. In v tem oziru smemo reči, da nas današnji sklep gosposke zbornice prav iz srca veseli; še nekoliko takih sklepov in liberalna ali ustavoverna stranka bode popolnoma uničena!

Politični pregled.

Avstrijske dežele.

V Ljubljani 26. oktobra.

Dunajski listi poročajo, da **Anton vitez Randa**, profesor civilnega, kupčijskega in menjičnega prava na praškem vseučilišču, postane minister bogočastja in šolstva.

Nek neimenovani Madjar je izdal knjigo „**Hongariac res**“. Pisatelj te knjige, ogerski konservativec, priporoča baronu Senyey-u, naj razruši zjedinjeno opozicijsko stranko, in naj Ogrri odobre Andrassyjevo po-

litiko, ki hoče, da se status quo ohrani — in pod njegovo zaščito ruska Poljska in Lombardija z Venecijo spremene v suzerenske (polodvisne) države. Poslednje je baje bilo na Dunaji ob časa Bismarkovega prihoda sklenjeno. Res čudne in malo verjetne stvari!

Dunajski dopisnik „**Politike**“ piše, da je iz gotovega vira izvedel, da vlada hoče za višjega sodnijskega predsednika na Českem imenovati tacega moža, ki bo popolnoma zmožen českega jezika.

Veliko senzacijo dela po Avstriji glasovaje **nadvojvod** v gosposki zbornici. Da so nadvojvode Albrecht, Karl Ludvik in Ludvik Viktor glasovali dosledno z manjšino, to se sme smatrati kot veselo znamenje, da je cesarski dvor vnet za spravo med narodi. Ko je bila vključena nadvojvodam adresa večine sprejeta, zapustili so nadvojvode dvorano, — ustavoverci so se prestrašili, ter vstali iz svojih sedežev, ko so nadvojvode memo njih šli. Minister Taaffe pa je po odhodu nadvojvod glasoval z večino, in zapustili manjšino, s katero so bili glasovali cesarski princji, — zares nekako čudno vedenje tudi od strani Taaffeja, tem bolj, ker je prej sam proti večini govoril!

Danes se menda prične **adresna debata v zbornici poslancev**. Za odpravo časnikarskega koleka bo glasovala vsa pravna stranka. O Poljakih pa se čuje, da hočejo nekteri, ali večina proti odpravi koleka glasovati. Nerazumljivo!

Vnanje države.

„Pester Loyd“ piše zoper **angleško** zvezo z Avstrijo. Po mnenju tega lista Angleži niso zvesti in zanesljivi zavezniki; in bi zveza z njimi le utegnila škodovati našim narodnogospodarstvenim interesom. Dobro pa že tudi Madjari in drugi višji krogi izpoznavajo, da angleški kramarji nam ničesa dobrega ne želé.

Rumunska zbornica in senat sta sprejela vladni predlog o judovskem vprašanju. Zopet en daljni korak izpolnenju berlinskega traktata. Bo li enakopravnost židov blagovritelna deželi, moramo zelo dvomiti.

11. novembra se začne nova sesija poslanske zbornice in senata v **Belgiji**. Bo li odkrita s prestolnim govorom, se še ne ve. Liberalci že strašijo z novimi postavami zoper

katoliško cerkev, ki se imajo v tej sesiji skleniti. Neodvisnost škofijstva in družega duhovenstva mislijo omejiti. Če bodo belgijski liberalci preveč prevzetni znajo pri prihodnih volitvah tako propasti, kakor so liberalci v Nemčiji in Avstriji, velike večine že itak nemajo. Upajmo, da ne bo dolgo, da tudi v Belgiji konservativna stranka pride na državno krmilo.

Afganska vojska z vzetjem Kabulu še nikakor ni končana, gorski rodovi se še hudo ustavljajo Angležem. Poslednji bodo imeli še mnogo sitnosti in morali mnogo težav prestat, posebno, ker se bliža zima. Posebnih laborov bahati Angleži v Afganistanu gotovo ne bodo nabrali.

Prihodnji mesec se začne colne obravnave med **Nemčijo in Avstrijo**. Da bi le naša vlada znala dobro braniti interese našega kmetijstva, trgovine in obrtnije in se možato in energično postavila nasproti Nemcem.

Pri **Erzerumu** se je nedavno bil vnel boj med Turki in Armenci. Prvi so bili popolnoma tepeni. Štirji turški bataljoni so tje-kaj odposlani. Notranji prepiri in ustaje in intrige zapadnih držav bodo pospešile popolni razpad Turčije.

V blaženi **Italiji** je nek prenapet privrženec „neodrešene Italije“ izdal brošuro z naslovom „Pro Patria“. Pisatelj te knjige ni zadovoljen s sedanjimi italjanskimi mejami, temuč zahteva, da se Nizza, južni Tirol (okrajji Roveredo, Trient, Botzen, Brunecken in Giudcaria di Giorenza), od ilirske kraljevine pa tržaško in postojansko okrožje (okrajji Trst, Gorica, Pisino in Postojna), ogersko Primorje in del zagrebske županije pridruži k italjanskemu kraljestvu. Res veliko poželenje po deželah imajo italjanissimi. Brezdvomno je, da laška vlada odobrava take brezsrčne agitacije italjanskih rogoviležev, sicer bi take knjige prepovedala. Laška vlada na skrivnem brezdvomno podpira irredentovce in z razširjevanjem takih knjig hoče ljudstvo nsščuvati zoper Avstrijo in kadar bi bilo položen je ugodno, vdariti na naše cesarstvo. Zato je zadnji čas, da se tudi v Avstriji vse potrebno stori proti Italiji, posebno, da se Slovenci, ki so skrajni stražniki na laški meji, zadovoljijo in okrepcajo.

dva sva padla taki volkulji v pesti in nesla mojo robo dol nekam k sv. Florijanu ž njo. Tam sva jo pustila, oče so rekli, da greva zdaj najprej k direktorju zapisat me, kar se je zgodilo brez posebnih težav, ker so imeli moj oče trde komolce.

Ravnatelj Nečasek je pogledal moje spričalo in krstni list (oče so mu pomolili še ubožni list, pa jim ga je nazaj dal), zapisal me, potem pa naju odpravil z besedami: „naj le pride fant jutri k preskušnji.“

Od njega greva h katehetu Globočniku. Prav za prav so oče hoteli, da bi šla k njemu najprej, a ona volkulja od sv. Florijana je očetu rekla, da morava iti le k direktorju vpisat me, h katehetu pa ni treba iti. Po prvem sva se ravnala, po drugem pa ne, ker sva imela tudi še pismice od gospoda kaplana katehetu. Zato greva s šol k njemu, tam najdeva še veliko drugih, vendar prideva na vrsto in oddava pismo. Gospod Globočnik ga prebere, pogleda ostro mene, potem pa praša očeta:

„Ste mu že dobili stanovanje?“

„Imava že vse“ — je očetov odgovor.

„Kje?“ — poprašuje dalje.

„Doli pri sv. Florijanu. Kako se baba piše, nisem prašal.“

„O, tam ne sme biti, ima tudi predalet v šolo.“

„I, kje pa, ker nič ne vem?“

„Tukaj dol pojta naravnost po ulicah in prašajta po Blumauerjevi hiši. Tam pojta po stopnicah gor in recita ženi, da sem vaju jaz poslal. Je poštena žena, tam bo dobro stanovanje za fanta.“

Oče se na to popraskajo za ušesi in ugovarjajo:

„I, kaj bo pa ona baba rekla, ko sva pri njej že vse pustila?“

„Storite, kar hočete. Jaz ne pustim, da bi bil vaš fant tam v stanovanju, razumite?“

To je bilo pač dosti jasno, toraj greva z očetom in izprašava hišo in ženo; bila je poštena kmetiška mati, ki je imela sama dva sina v šolah, enega v viših, drugega v nižih. Meni je bila koj všeč in tudi oče so se ž njo kmalu sporazumeli.

Najhuje — se ve da — naju je še čakalo, namreč iti po mojo robo k oni babi pri sv. Florijanu. Vso pot sva študirala, kaj bi rekla jej, da bi dala robo nazaj. Slednjič so rekli oče „ravni pot najboljši pot“, toraj le korajžo, kdo se bo bal bab!

Prideva zopet nazaj k babi, ktera mi že zato ni bila všeč, ker je bilo vse tako vma-

zani, ona pa čez mero priliznjena in je nekako slabo kranjski govorila. Tudi sva, nazaj prišedši, zagledala krog mize mladih žensk, ki so pa brž v drugo sobo smuknile.

„No, sta že vse opravila?“ — naju praša baba, ki je ravno pred pečjo nekaj ongavila.

„Vsega še ne“ — je očetov odgovor — „le še fantovo robo bova vzela, da jo neseva v njegovo stanovanje. Hvala, da ste jo hranili.“

„Kaj?“ — zareži baba — „drugje bo stanoval? Jaz pa ne dam robe drugače, ako plačate dva goloinarja are.“

„Saj se še nismo pogodili“ — ugovarjajo oče — „toraj greva lahko kamorkoli. Za to, da ste shranili najino robo, vam gre k večemu 5 kr. Gospod katehet so rekli, da pri vas fanta ne pusté.“

Zdaj začne še le baba ropotati in kleti na vse preteze, oče pa, ki so zagledali mojo robo v kotu sobe, jo pobero in nalože, čeravno baba ustavlja se. Ko hočeva iti s hiše, nama zastavi pot, a oče, razjarjeni, kakor so bili, jo pahnejo na stran, oba greva potem ne zmeneč se za njeno upitje in zabavljanje.

Ko sva toliko odšla, da je njen hrup potihnil, mi dajo oče mojo culo, v kateri je bil hlebec kruha in toliko jabelk, kolikor sem jih mogel domá naložiti. Zdaj se mi je veliko lajšje

Izvirni dopisi.

⊕ **Iz Ljubljane**, 29. oktobra. Ustavoverci v gosposki zbornici, s starim centralistom Schmerlingom na čelu, so zmagali, njihova adresa je bila sprejeta z 78 glasovi proti 59. Toda bila je to le Pyrrhova zmaga, kajti nadvojvode Albrecht, Karl Ludvik in Ludvik Viktor so glasovali z manjšino, s federalistično, Slovanom prijazno stranko. To je kaj vesela novica za vse avstrijske Slovane. To pomeni več, ko veliko dobljeno bitko, to je tako hud udarec za ustavoverce, da vsa njih večina v gosposki zbornici nema prav nobene veljavnosti in važnosti. Nadvojvode, ki so že po rojstvu udje gosposke zbornice, so se navadno izogibali zborovanja in glasovanja, ker se jim je bolj pripravno zdelo, da kot udje cesarske rodovine ostanejo nevtralni, nad strankami. Če so pa zdaj nadvojvode za potrebno spoznali, da se glasovanja udeležé in sicer na korist federalistični stranki, potem smemo pač veseli biti, ker od zdaj zanaprej vemo, s katero stranko simpatizira cesarska rodovina. Tu se ne dá nič prikrivati, glasovanje nadvojvod govori tako glasno in razločno, da ni treba nobenih pojasnil; ustavoverna stranka je obsojena, in ne pride več do krmila! Oni birokrati med nami, ki še zmirom mislijo, da mora vsak uradnik biti pristaš ustavoverne stranke, naj se zdaj predrznejšo, zasramovati in sumničiti federaliste, zdaj, ko so celó nadvojvode z nami glasovali! Kaj bodo tudi te za panslaviste proglasili! Te centralistične reve, in sicer hudobne reve, so vsacega sumničili, kdor se je predrznil govoriti o pravicah dežel in narodov, zmerjali so nas z reakcionarji, mračnjaki, izdajalci, panslavisti itd. Pa našo poštenost in zvestobo so sprevideli že v najvišjih krogih, in tako korenito je to prepričanje, da nadvojvode brez pomisleka z nami glasujejo.

Zdaj bomo našim obrekovalcem lahko usta zamašili, kedar se nas bodo zopet lotili s sumničenjem, zdaj bomo lahko rekli: Stranka, s katero glasujejo nadvojvode, ne more biti državni nevarna. To glasovanje je tedaj velikanske važnosti, in če so prav ustavoverci zma-

gali z 19 glasovi večine, vendar jih za to večino ne zavidamo, kajti med našimi 59 glasovi bili so trije od avstrijskih nadvojvod, in vsak tak glas več odleže, ko deset „hofrathov“, ki so bili le po vladni milosti sprejeti v gosposko zbornico.

Grof Taaffe je gospode še pred glasovanjem prosil, naj ne bodo tako trmastí, in naj nikar ne sklepajo adrese, ki se skoraj prepira s cesarskim prestolnim govorom; pa ustavoverna večina ni hotela nič slišati, zato jej ni izostala za sluzena blamaža, da so se celó nadvojvode primorane čutili, svoje glasove na vago položiti zoper prevzetnost in nespravljivost ustavovercev! V cesarskem prestolnem govoru je bilo namreč izrečeno, da se Čehom ni treba odreči svojega českega prava, s tem, da v državni zbor pridejo; in Čehi so le pod tem pogojem prišli, da smejo ob enem zvesti ostati českemu pravu, in vlada jim je to privolila, cesar sam pa je to izrekel v prestolnem govoru. Schmerling in tovarši v gosposki zbornici pa hočejo Čeha kontumacirati in česko pravo konfiscirati, ter pravijo v svoji adresi, da so se Čehi vstopivši v državni zbor s tem odrekli českega prava, ter priznali ustavo kot edino pravo v Avstriji! Tako razlaganje pa je naravnost proti pogodbi s českimi poslanci, in proti prestolnemu govoru, ki je naglašal, da se morajo pravni nazori českimi poslancev rešpektirati. Zato se je grof Taaffe v gosposki zbornici oglasil in je gospodom to stvar razložil, ter rekel, da se ta stavek ne sme sprejeti v adresi. Seja se je potem za nekaj minut pretrgala; toda brez vspeha: stranki se niste mogli porazumeti, ustavoverci so ostali pri svoji trmi in glasovali za celo adresi, kakor jo je Hasner izdelal.

Ta stvar morda ne bo brez nasledkov ostala; to glasovanje zna gosposki zbornici še mnogo škodovati; kajti še od ljudstva voljenim poslancem bi se ne spodobilo, popravljati cesarske besede in zoperstavljati se prestolnemu govoru; koliko menj se to še le spodobí gosposki zbornici, ktere udje so le po cesarjevi milosti imenovani, in bi bilo veliko lepše, če se že ne vjemajo z željami cesarske rodovine, da bi sploh ne prišli v zbornico, ampak raje doma ostali.

zdela in res sem pozneje, ko sem vse razvezal, videl, da je manjkalo pol hlebca kruha in skoro polovico jabelk. Oče so, ko sem jim še le drugi pot to povedal, rekli: „Vidiš, gospod katehet so že vedeli, zakaj ne smeš tam biti; ti ljudje bi ti bili vse snedli, kar bi ti bila mi-dva z doma prinesla.“

Nova gospodinja spravi mojo robo, a naroči očetu, da naj pripeljejo še škrinjo, kakor jo ima vsak. To obljubijo oče in hočejo domu iti, kar se spomnijo, da nisva še vsega opravila. Treba je bilo še pokazati mene dobrotnikom, kateri so mi hrano obljubili. Poldan še ni bilo, toraj le brž na pot!

Te poti ne bom popisaval. V semenišči, kjer sem bil za tri dni v tednu na kaplanovem listku zapisan, je šlo še gladko, gospod vodja naju je vljudno sprejel in poslal h kuharici, ktera me je ogledala pa rekla: „No, naj le pride, kedar je njegov dan.“ Vse drugače je bilo po drugih hišah. Doma sva dobila le gospé, pred kterimi se še obnašati nisva znala; potem naju je obsulo polno otrok, ki so naju oba od glave do nog ogledali in objedli, cesar pa oče niso razumeli, ker je bilo nemško; ravno tako so naju ogledali vsi posli in ne morem reči, da bi bil kje videl prijazen obraz.

Kmet je kmet, kdo mara zá-nj! Kratko: ko sva vse to prestala, so rekli oče:

„Vidiš, kako hudo je biti kmetu! Le pridno se uči, da bo s tebe kaj boljšega, da te ne bo gospoda tako gledala, kakor da bi bil pasje-glavec.“

Te besede britke tožbe so me hudo ganile, sklenil sem za trdno, da, če Bog dá, tudi moj oče ne bodo do smrti le „kmetiški berač.“ Tega jim pač nisem naravnost povedal, a vendar se jim je moralo kaj zdeti, ker so vnovič rekli:

„Zá-se in za mater nič ne rečem, sva že vsega navajena in živ ne gre nobeden pod zemljo. Vendar bi rad, da bi ti, ki imaš zdaj priložnost, postal kaj boljega, da ne bo treba živeti ti tako slabo, kakor sva živela in živiva še jaz in mati. Z bratom ne bo nič, nima glave, zdaj bo šel služiti za pastirja, potem pa za hlapca. Bo že premagal, saj je močnejši ko ti. Opoldne imaš hrano, zvečer boš moral pa potrpeti. Bova že jaz ali pa mati kaj prinesla, saj ni tako daleč, da bi človek ne opravil v enem dnevu.“

Po tej tolažbi gredó oče, jaz jih spremim do konca ulic, dalje si ne upam, ker sem že videl, da Ljubljana ni Kamnik, kjer bi se ne bil mogel zgubiti.

V Schmerlingu so našli ustavoverci straha in zdaj zopet novega preroka, pa strašno slabo se jim mora goditi, da so morali poseči na tega moža nazaj, ki so ga prej že sami med staro šaro vrgli. Ta mož jim je v tej sesiji do zdaj več škodoval, nego koristil, in če bo pri taki trmi ostal, kakor do zdaj, spravi bo ustavoverce ob vso veljavo pri cesarskem dvoru, če je tam sploh še kaj imajo!

Iz Celja, 24. okt. Po Slovenčevem naznanilu smo obhajali 19. oktobra občni zbor kat. podpornega društva. Sešlo se je dosti udov iz mesta in okolice, nekoliko tudi zunanjih. Videlo se je vsem navzočim na obrazu, da se jako zanimajo za dobro reč, da jim je mar ohraniti, vtrditi in razširiti deklinško šolo pod vodstvom šolskih sester ter podpirati v dušnem kakor tudi v gmotnem obziru našo deklinško mladino.

Iz tajnikovega sporočila smo zvedeli, da društvo šteje 16 ustanovnikov in 140 letnih udov. Blagajnik nam je naznanil, da znašajo vsi društveni dohodki 1421 gl. 94 kr., stroški za stanovanje, plačo učiteljic (vse 4 sestre dobivajo le 50 gl. na mesec!), za nakup podučnih pripomočkov, za obleko ubožnih učenk itd. pa 484 gl. 24 kr. Ustanovnine je obljubljene 915 gl., vplačane pa 815 gl.

Sklenilo se je, napraviti bož čnico za revne učenke (če mogoče s predstavljanjem dramatičnega prizora: „Ubožec“ — glej I. štev. Vrtečevo 1879).

Po predlogu g. prof. in dežel. poslanca Žolgarja se ima prvo društveno leto končati s poslednjim decembrom.

Preč. gosp. kanonik Kosar iz Maribora so imeli k sklepu daljši govor, v katerem so s prisrčnimi besedami navduševali navzoče može in gospe, naj še na dalje podpirajo naše zares katoliško društvo, ter kazali lastne skušnje, kako čudovito Bog blagoslavlja vsa taka krščanska početja. Izrekli so prisrčno zahvalo premil. knezoškofu za velikansko svoto 10.000 gl., s kterimi bo prednica mariborskih šolskih sester kmalu začela v Celji zidati za šolske sestre in njihov zavod posebno hišo. — Načelnik se zahvali preč. g. govorniku za njihovo prizadevanje v korist našega društva, prosi vse navzoče za blagovoljno podporo tudi v prihodnje ter sklene s živijo-klici na sv. Očeta zborovanje, katero je v najlepšem redu trajalo blizu dve uri.

Pod nekim kozolcem zunaj celjskega mesta so je našlo mrtvo truplo Spodnje-Hudinskega gostilničarja Martina Šporn. Bil je ostrupljen z arsenikom. Toda negotovo je, ali si je sam ali mu je kdo drugi zaudal.

Domače novice.

V Ljubljani, 30. oktobra.

(Za vernih duš dan,) ki bodo letos v ponedeljek 3. novembra, bodo v nedeljo popoldne na ljubljanskem pokopališču ob „Sokolovi piramidi“, na kateri so zapisana imena vseh do zdaj umrlih „Sokolov“, peli ljubljanske čitalnice pevci, kakor je vsako leto navada. Slovenci imamo od lani do letos na pokopališču marsikterega vrliga narodnjaka.

(„Slovenske Matice“ pisarna) prosi, naj bi oni častiti udje, ki so bili v lanskem imeniku udov napak tiskani ali pri kterih se je med letom zgodila kaka prememba, pa ni bila naznanjena še po poverjenikih, blagovolili jej to kmalu naznaniti, ker se bo imenik udov skoro začel tiskati.

(Občni zbor „dramatičnega društva“) v nedeljo ni bil posebno dobro obiskan, ker se

